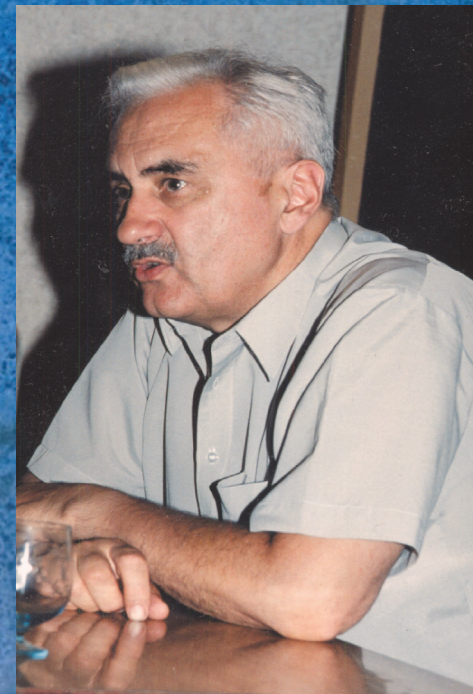

ВИКЛИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ВІД БІОЕТИКИ ДО НООЕТИКИ

*Матеріали VII Міжнародного симпозиуму з біоетики,
присвяченого пам'яті д.філос.н., професора
Валентина Леонідовича Кулініченка
22-23 жовтня 2015 р., Київ*

Національна медична академія
післядипломної освіти ім. Шупика

Всеукраїнська громадська організація
«Українська асоціація з біоетики»

ВИКЛИКИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ВІД БІОЕТИКИ ДО НООЕТИКИ

Матеріали VII Міжнародного симпозиуму з біоетики,
присвяченого пам'яті д.філос.н., професора
Валентина Леонідовича Кулініченка
22-23 жовтня 2015 р., Київ

«Графіка і Дизайн»
Київ
2015

ББК 5а; 87; 87ю75
УДК 1.00:61; 122;17.011:17.022.1:167.7

Упорядники та редактори:
Пустовіт С.В., Киричок О.Б., Бойченко Н.М., Палей Л.А.

Упорядники не несуть відповідальності
за новизну та оригінальність представлених матеріалів.

Електронний варіант розміщено на сайті НМАПО імені П.Л. Шупика

Надруковано за підтримки Української асоціації з біоетики

Виклики інформаційного суспільства: від біоетики до ноетики: Матеріали VII Міжнародного симпозіуму з біоетики, присвяченого пам'яті д.філос.н., професора Валентина Леонідовича Кулініченка, 22–23 жовтня 2015 р., Київ / Упор. С.В. Пустовіт, Б.О. Киричок, Н.М. Бойченко, Палей Л.А. — К.: Графіка і Дизайн, 2015. — 96 с.

ISBN 5-7715-0746-9

Матеріали симпозіуму містять біля 80 тез з питань філософії науки, філософської антропології, біоетики, валеології, філософії освіти. В тезах висвітлені такі питання: моральні обмеження війни, етика військових конфліктів; теоретико-світоглядні перспективи біоетики; ноетика як новий виток розвитку біоетики; маніпулювання свідомістю: філософські питання та соціальні реалії; біоетика та сучасна психологічна практика; екологічна біоетика: спільносвіт людини та інших живих істот; медична біоетика: проблеми, міфи та парадокси; наукова та альтернативна медицина: психодуховні виміри здоров'я та хвороби; етико-правові питання трансформації системи охорони здоров'я; біоетика та освіта: методологічні проблеми трансляції біоетичних знань.

Адресована біологам, медикам, філософам, науковцям, освітянам, соціальним працівникам, широкому колу читачів.

ББК 5а; 87; 87ю75

ISBN 5-7715-0746-9

© Українська асоціація з біоетики, 2015

ність щодо безпеки їхніх досліджень і безпеки потенційних «витворів», оцінки ризиків для громадського здоров'я та довкілля, біобезпеки тощо, етичних і соціальних наслідків реалізації тих чи тих проєктів (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4158858/>).

Створюючи нові життєві форми (об'єкти) засобами новітніх технологій, біомистецтво демонструє здатність людини змінювати природу чи, навіть, покращувати її (наприклад, збільшувати біорізноманіття) та реалізувати власні амбіції щодо перевершення природної еволюції. Водночас, деякі представники біомистецтва наголошують на «співпраці», на взаємодії людини, природи та сучасних технологій.

Деякі об'єкти біомистецтва можна розцінювати як людську спробу зазирнути в майбутнє, змоделювати майбутнє та, навіть, експериментувати з ідентичністю людини як такою. Тому біомистецтво стимулює широкі філософсько-світоглядні, етичні, соціально-правові та екологічні теми.

«ПРАВО НА СУИЦИД» В ФИЛОСОФСКОЙ КОНЦЕПЦИИ САЙМОНА КРИЧЛИ В КОНТЕКСТЕ ТЕОРЕТИКО-МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИХ ОСНОВАНИЙ БИОЭТИКИ

Голубович И. В., Головчук В. Т.

Одесский национальный медицинский университет, Одесса, innok04@mail.ru

Известный современный британско-американский философ Саймон Кричли (Simon Critchley), профессор знаменитой нью-йоркской Новой школы социальных исследований (New School for Social Research), один из законодателей интеллектуальной моды в американской философии, выступил в декабре 2014 г. с шокирующей на первый взгляд лекцией в защиту права на суицид (Suicide — A Defense. Talk by Simon Critchley at Durham University). Однако такой разговор отнюдь не покажется шокирующим, если учесть контекст философских интересов и тем размышлений ученого. В формате тезисов мы упомянем лишь о наиболее известной книге Кричли «Книга мертвых философов» («Book of the Dead Philosophers», 2008) с ее основным акцентом: философствовать — это значит научиться умереть. Вся история философии представлена здесь в кратких биографических очерках, где главное событие — смерть философа, часто добровольная. Основной тезис, знакомый еще по платоновскому «Федону»: подготовка к смерти есть ни что иное как обучение свободе. Ключевое намерение автора: в современном мире, где единственная метафизика — это вера в силу денег и медицины, где долгожительство принимается как неоспариваемое благо, защитить идеал «философской смерти». Далее эта идея радикализируется, и в указанной лекции она превращается из «Defense of the ideal of the philosophical death» в «Suicide — A Defense». Вступая в спор с христианской метафизикой, С. Кричли неоднократно подчеркивает в своей публичной лекции: если жизнь — это дар Бога, то человек свободен как принять этот дар, так и его отвергнуть. Главным здесь снова оказывается момент свободы. По мысли философа, суицид приемлем только как совершенно свободный акт. Ес-

ли речь идет о ментальных нарушениях, лишаящих человека возможности быть свободным в полной мере, суицид неприемлем.

Осмыслить рациональные и моральные основания суицида (Rationality and morality of Suicide) предлагает еще один американский философ Шелли Каган в своем курсе лекций в Йельском университете с несколько игривым названием «Death with Shelly Kagan» и столь же игривой манерой представления материала. Итак, тема философских оснований суицида становится легитимной, и даже модной, если говорить о моде интеллектуальной, о растущей популярности философской танатологии во всех возможных ее тематизациях. Существенно то, что с такой тематизации снимается налет серьезности, разговор становится ироничным и даже юмористичным. Не случайно, наверное, что Саймон Кричли еще и один из наиболее авторитетных авторов в области философии юмора («On Humour», 2002). Не беремся пока выносить какие-либо ценностные суждения по поводу данной тенденции. Однако можем предположить, что она способна повлиять на содержание и тональность современных дискуссий о теоретико-мировоззренческих основаниях биоэтики.

БИОЭТИКА В АСПЕКТЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Гольд О.Ф.

Центр компаративистских исследований ОНУ имени И. Мечникова, Одесса
olgoldios@gmail.com

Проявления глобализации являются не только ответом на современные вызовы социума но и в свою очередь формируют соответствующие вызовы в других обществах и не в последнюю очередь в украинском.

Актуальные проблемы современного общества, это вопросы секс-меньшинств, клонирование, усыновление детей однополыми парами, аборты, и другие проблемы биоэтики, выходят далеко за пределы профессиональных организаций. Но в нашем исследовании мы ориентируемся на разнообразные мнения, поскольку большинство украинских граждан ассоциируют себя с той или иной религией, мы можем утверждать и о их влиянии на мировоззрение украинцев.

Глобализация как современный процесс общества: катализирует социальные изменения в социуме; образует «виртуализацию» в мировом сообществе; демонстрируют конфликт мнений по поводу признания или не признания однополых браков в среде религиозного и светского общества; влияет на рассмотрение вопросов биоэтики в мире; актуализирует проблему священства женщин в религиозных организациях; способствует росту количества импортированных в Украину религий; усиляет влияние других социальных процессов в жизни мира.

Социально — философское рассмотрение глобализации аргументирует, что формы влияния на социальную жизнь Украины имеют те же проявления, что и в мире в целом, где распространяются те же паттерны. Проблемы, возникшие за пределами Украины в последнее время, становятся со временем, актуальными и в нашей стране. Надо отметить, что некоторые способы их решения например, в США, становятся приемлемы и в нашем социуме. Но в целом, они могут быть восприняты при образовании в нашей стране граждан-